



RZECZPOSPOLITA POLSKA  
Rzecznik Praw Dziecka  
*Monika Horna-Cieślak*

Warszawa, 18 grudnia 2024 roku

ZEW.422.16.2024.AM

**Szanowni Nauczyciele  
i Dyrektorzy Szkół**

*Szanowni Państwo,*

w tym szczególnym, zbliżającym się szczególnym okresie Świąt Bożego Narodzenia oraz zimowej przerwy świątecznej, po raz kolejny już<sup>1</sup> pragnę wspólnie z Państwem pochylić się nad ogromnym znaczeniem, jakie dla dobra dziecka ma jego prawo do wypoczynku i czasu wolnego. Prawo zapisane w różnych aktach prawa krajowego i międzynarodowego, w tym m.in. w art. 31 Konwencji o prawach dziecka. Okres świąteczny to czas, który wiele rodzin ma okazję spędzić razem, wspólnie celebrując pokoleniowe zwyczaje i ciesząc się wyjątkowymi chwilami, które zapiszą się w życiu dziecka jako najcenniejsze wspomnienia. Dla młodego człowieka to doskonała okazja do zrozumienia wartości rodziny i tradycji, a także wykształcenia postaw opartych na empatii i altruizmie.

Uczestniczenie dziecka w celebracji Świąt i innych tradycji kulturowych pozwala mu zbudować poczucie tożsamości<sup>2</sup>, a zarazem przynależności do rodziny i otaczającej go społeczności. Również dla dzieci z rodzin, które nie obchodzą Świąt okres przerwy od zajęć dydaktycznych jest czasem gromadzenia sił, przetwarzania zdobytej wiedzy oraz czerpania naturalnej radości z dzieciństwa - poprzez beztroską zabawę, realizowanie pasji i rozwijanie swoich zainteresowań.

Niezależnie od sposobu spędzania przez dziecko czasu wolnego – czy poprzez uczestniczenie w świątecznych tradycjach, czy relaks w domowym zaciszu – nieobciążony obowiązkami szkolnymi czas z bliskimi stanowi ważne doświadczenie, które kształtuje osobowość dziecka.

Z uwagi na powyższe bardzo serdecznie proszę o stworzenie Państwa uczennicom i uczniom warunków umożliwiających optymalny wypoczynek poprzez odstąpienie od zadawania prac domowych na czas przypadający na przerwy świąteczne i inne,

---

<sup>1</sup> List Rzecznika Praw Dziecka do Nauczycieli i Dyrektorów Szkół z 21 kwietnia 2024 r., ZEW.422.1.2024.AM

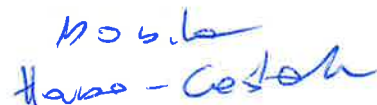
<sup>2</sup> Art. 8 Konwencji o prawach dziecka (Dz.U.1991.120.526)

dłuższe okresy dni wolnych od zajęć dydaktycznych. Serdecznie proszę też o zaniechanie organizacji sprawdzianów i prac klasowych na czas przypadający krótko po zakończeniu dłuższych przerw w nauce. Niech jedynym zadaniem dzieci i młodzieży w te Święta będzie współtworzenie dobrego czasu z bliskimi, w atmosferze wolności i swobody w wyborze takich form spędzania wolnego czasu, jakie będą w ocenie ich i ich rodziców najbardziej odżywcze i wzmacniające – bez żadnych obowiązków szkolnych.

Głęboko wierzę, że wdrożenie powyższych sugestii przynieść może korzyści nie tylko młodym ludziom, którzy wrócą do szkół bardziej wypoczęci i zmotywowani, ale również Państwu, kiedy przełoży się to na ich osiągnięcia edukacyjne i społeczne. Umiejętność odpoczywania i zdrowego rozgraniczenia pracy od czasu wolnego w dalekosiężnej perspektywie przynieść może też pozytywne skutki dla całego społeczeństwa. Nie zapominajmy, że dzisiejsze dzieci zabiorą ze sobą w dorosłość umiejętności zdobyte właśnie teraz – w tym: umiejętność zagospodarowywania swojego czasu wolnego, nawiązywania i kształtowania relacji w rodzinie i poza nią, kultywowania rodzimych tradycji, czy wreszcie troski o swoje zdrowie. Liczę, że moja prośba spotka się z Państwa zrozumieniem i aprobatą.

Wyrażam głęboką wdzięczność za Państwa codzienną, trudną pracę pedagogiczną, troskę o dobro dzieci i wrażliwość na ich krzywdę. Mam nadzieję, że również dla Państwa zbliżająca się przerwa od zajęć dydaktycznych będzie czasem regeneracji sił, oddechu i relaksu. Życzę Państwu rodzinnych, pięknych i spokojnych Świąt Bożego Narodzenia oraz wszelkiej pomyślności w Nowym Roku!

*Z wyrazami szacunku*



*Monika Horna-Cieślak*

*Rzecznik Praw Dziecka*